

14e. Programa

Tema: Roma i Tortosa en seu vacant

*Tertulians al plató:

- Josep Mª Tomas Prats.
- Victor Cardona tel
- Jesus E. Cid Xutgla. tel*Entrevistador
- Josep Bayerri

*Realització:

- Carles Ferrando,
- Marcos Llambrich,

Gravació: dijous dia 28 de febrer de 2013 (17.15 h.)

Emissió en diferit: dissabte 9 de març, 16 h i 21 h; diumenge 10, 12.30 h

GUIO DEL PROGRAMA DEL 9 DE MARÇ (GRAVACIÓ EL 28.02)

Hola, Ben trobats de nou

A principis del segle XX, a la França laica i republicana l'assignatura de religió era obligatòria a l'ensenyament. Tot i això, si els pares ho demanaven, els alumnes podien quedar exempts. Jean Jaurès era professor de filosofia a la universitat de Toulouse, marxista convençut, havia estat fundador del partit socialista francès, del diari "L'Humanite", pacifista i teòric sobre la concepció del socialisme i la política des d'una vessant ètica. El 1902, quan era diputat a Paris, el seu fill li va demanar envies una carta al director del Lycee eximint-lo de l'assignatura de religió. Jaurès li va respondre per escrit negant-se i aportant un seguit d'arguments històrics, sociològics i ètics, que han estat de referència per considerar l'estudi de la religió des d'un posicionament laic i una convicció agnòstica. Recomano la lectura d'aquesta carta que esta penjada a Google.

Als anys cinquanta, quan estudiàvem el batxillerat, l'assignatura de religió a tercer curs feia esment a la història de l'església. Més enllà de la visió sectària dels manuals, el nostre professor un intel·lectual lúcid que es deia Antonio Mascaró, va preparar un material paral·lel que, dia a dia, ciclostilava per als alumnes, on situava la historia de l'església en el context de la historia europea. Era l'excepció. Jo tenia 13 anys però aquelles lliçons i aquella visió universal m'han acompanyat sempre.

Certament, encara avui, alguns centres aprofiten l'assignatura per fer proselitisme des de plantejaments dogmàtics i excloents però, a fi de comptes, això resulta irrellevant. La nostra generació fou objecte d'adoctrinament massiu i això no ha evitar que la majoria de la gent hagi adoptat posicions envers de la religió des de la seva llibertat, alguns casos identificats amb les propostes confessionals i altres not. El que es inqüestionable és que la religió, en el nostre cas la religió catòlica romana, forma part de la nostra cultura i per tant de la vida; i, per altra part, que per poder decidir primer cal estar informat.

L'església es substancialment la comunitat dels creients en la doctrina de Jesucrist, però és també, des de la seva perspectiva humana, un centre de poder civil. No es pot oblidar que fins el 1870 el Papa era també rei d'un ampli territori que ocupava gairebé mitja península italiana i avui encara es un estat amb tot el que això suposa i les aspiracions de molts de dominar-lo. Una doble vessant, una espiritual i l'altra humana.

Des de la nostra òptica local dialogarem sobre una església a nivell de terra, amb virtuts, neguits, mancances i problemes viscuts i compartit per tots; amb cares identificables i comportaments coneguts. Una església propera i quotidiana. No de bades l'església, amb les seves organitzacions com Càritas o Mans Unides, és avui a Espanya una de les institucions més prestigiades per la ciutadania per sobre de polítics i els seus partits, l'exèrcit, policia, administració pública, les autonomies, els ajuntaments i fins i tot la Corona.

Fa un parell de mesos ens referíem a l'església diocesana de Tortosa arran el nomenament de Xavier Salinas com a bisbe de Mallorca i dies després l'elecció Josep Lluís Arín com a administrador temporal de la diòcesi. El passat dia 28 es feu efectiva la renúncia del papa Benet XVI al pontificat universal derivat de la seva condició de bisbe de Roma, mentre s'obren les expectatives per la seva successió. Els temes de l'església són actualitat quotidiana, per a creients i agnòstics, religiosos i laics.

En parlarem amb tres convidats

Josep Maria Tomas Prats natural de Sant Jaume d'Enveja té 79 anys. Té una llarga trajectòria; ordenat el 1956 la seva primera destinació fou com a vicari a Sant Carles de la Ràpita; després ha estat vicerector del Seminari, director del Col·legi Bisbe Moll, fins que el 1992 el bisbe Martinez Sistach el nomenà Vicari general, càrrec que exercí durant 14 anys. Canonge des de 1999 ha estat degà del capítol i prior de la Santa Cinta. Té el tractament de monsenyor atorgat pel Papa com a prelat d'honor. Com a fet a recordar avui, fou qui governà el bisbat, com a administrador diocesà durant l'anterior període de seu vacant entre els bisbes Lluís Martinez Sistach i Xavier Salinas Vinyals, funció que avui exerceix Josep Lluís Arin.

- Fa quinze anys li va tocar la feina d'administrar la diòcesi a l'espera del nomenament del nou bisbe Salinas. Com fou aquella experiència?
- També uns anys de Vicari General per tant, d'alguna manera l'executor de les ordres episcopals
- I, degà dels canonges. Te algun sentit avui en dia l'existència de canonges?
- Com es veu tota aquesta història des de la tranquil·litat de la jubilació?
- De ben segur que amb la manca de sacerdots és impossible la returada total

Anem a un altre capellà. Molt més jove. De les darreres generacions. Es tracta de Víctor Manuel Cardona Eixarch; es natural del Forcall i te 43 anys. Ordenat sacerdot el 1993, fou destinat al Col·legi de la Immaculada fins l'any 2000 en que passa a Roma per estudiar Teologia Moral a la Universitat Gregoriana, En tornar fou vicari a l'església arxiprestal de Vinaròs i professor del Seminari. Actualment és rector de Campredó i de L'Aldea. Dona classe de religió i durant uns anys ha portat les relacions del bisbat amb els mitjans de comunicació.

- Ser capellà de L'Aldea o de Campredó suposa el contacte diari amb els feligresos i estar atent a les seves necessitats. Ser capellà de trinxera
- A L'Aldea viu també el seu antecessor mossèn Alfonso Montfort. Abans recordo que a cada poble hi havia el capella i el vicari. Ara un mateix capellà ha d'atendre varies parròquies. Ajuda la presència dels capellans jubilats?

Finalment, Jesús Enric Cid Xutglà. Es diaca. Va néixer a Tortosa fa 68 anys. Va estudiar enginyer i fou el director tècnic d'una important fabrica. Casat amb Conxita Aranda, pare de 3 fills i iaio de 4 nets. Com a laic pare de família participà activament des de jove en diversos moviments cristians. L'any 2003 fou ordenat diaca permanent tasca que compatibilitza uns anys amb la seva professió. Ja jubilats decidí servir amb més intensitat a l'església.

- Jesús. Explica'ns que es això de diaca i quina funció fa dins l'església.
- Però els diaques viuen a casa seva amb família. No?
- Els mes joves poden també treballar
- No es d'alguna manera un primer pas per a acabar acceptant el celibat voluntari i per tant els capellans casats.
- Potser algun dia tornarem a aquella experiència dels capellans obrers dels anys setanta?

Les preguntes son solament indicatives. Del col·loqui sortiran aquestes o unes altres. Jo però les tinc preparades perquè no es quedi en blanc

Ara ja estan fetes les presentacions podem parlar tots de tot. Ha arribat l'hora del col·loqui

- L'actualitat a dia d'avui es que l'Església catòlica des de fa una setmana no té Papa i viu espectant per saber qui serà el seu successor. No?
- Els problemes s'acumulen i es fan moltes interpretacions sobre la renúncia del papa Ratzinger. L'església divina o humana?
- Els temes sagnants de la corrupció i la pederàstia ocupa les primeres planes dels diaris. Evidentment no es exclusiu de l'església. Malauradament la pederàstia va lligada a la condició humana especialment masculina. Les estadístiques, però, diuen que mes del setanta per cent dels pederastes son persones que no viuen en parella o que si ho fan porten una relació fracassada. El celibat sacerdotal obligatori de l'església occidental pot tenir alguna cosa a veure en tot això?
- També els temes de la fe i la conversió malgrat els diaris no en parlen. Europa fou la bressol de la religiositat mentre Amèrica i Àfrica eren terres de conversió. Ara sembla que sigui al revés. Han de venir capellans de llatinoamèrica perquè aquí cada dia hi ha menys capellans. Es un problema. No?.
- Parlem de l'església local. A banda del paper dels diaques. No hi hauria la possibilitat que fossin els laics qui es fessin càrrec de les parròquies deixant els capellans solament per a les seves funcions pastorals?
- Que farem amb tantes esglésies tancades que es van degradant poc a poc?
- I, els patrimonis històrics: imatges, retaules, altars....?
- Quan a les aportacions mitjançant la declaració de l'IRPF. Fa una mica de por que aquests diners quedin en mans de Rouco Varela i la Conferencia Episcopal

Espanyola el que vol dir la COPE, la Cadena 13TV i altres mitjans molt identificats pel seu anticatalanisme.

- No podria ser que els diners que aportin els catòlics de les diòcesis catalanes anessin directament a la Conferència Episcopal Catalana.

- Parlant de mitjans de comunicació catalans. No seria possible que Radio Estel fes algun tipus de desconexions per a cada diòcesi?.

- Ja sabem que l'església es universal, però l'any 1966 va haver-hi una forta campanya en demanda de bisbes catalans arran el nomenament del castellà Marcelo González Martín. El lideratge de Vicent Enrique Tarancon, entre 1971 i 1983, per cert en els seus orígens capellà tortosí, va facilitar la solució del tema. Ara sembla que torna haver una forta pressió de la CEE per espanyolitzar les diòcesis catalanes. Als mitjans catalans els preocupa que no hi hagi una imposició de bisbes mesetaris, com s'està fent al País Basc.

Acabem ja. Prompte començaran els nous pontificats. L'església catòlica, universal per definició, tornarà a tenir bisbe de Roma, el nou Papa. També a no molt tarda l'església particular de Tortosa tornarà a tenir bisbe. Els cristians creients ho esperen amb il·lusió; el conjunt de la ciutadania encuriosits per les noves figures i quina serà la seva trajectòria. En qualsevol cas, tothom, des de la comunió religiosa o la discrepància ideològica, ho farem amb respecte com correspon a una societat madura i tolerant. Que així sigui.